A Régiók Bizottsága véleménye az „Európai audiovizuális szektor támogatási programjának megvalósításáról szóló európai parlamenti és tanácsi határozati javaslatról (Média 2007)”

(2005/C 164/09)

A RÉGIÓK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az európai audiovizuális szektor támogatási programjának megvalósításáról szóló európai parlamenti és tanácsi határozatra tett javaslatra (COM(2004) 470 final – 2004/0151 (COD)),

tekintettel a Tanács 2004. szeptember 9-i határozatára, mely szerint az Európai Közösséget létrehozó szerződés 265. cikkének 1. pontjának első bekezdése alapján ebben a kérdésben konzultál,

tekintettel a Vezetőtestület 2004. január 27-én hozott határozatára, melyben a „Kultúra és oktatás” szakbizottságot megbízza, hogy a fenti témában véleményt dolgozzon ki,

tekintettel a „Kultúra és oktatás” szakbizottság által az előadó Théodoros GEORGAKIS (Ilioupoli polgármestere, EL-PES) készítette munkadokumentum alapján 2004. december 7-én elfogadott CdR 303/2004 rev 1 véleménytervezetre,

A 2005. február 23–24-én tartott 58. plenáris ülésén (a február 23-i ülésen) elfogadta a következő véleményt:

1. A Régiók Bizottságának álláspontja

A Régiók Bizottsága

1.1 **nagyra becsüli** az új Média 2007 program keretében szervezett képzési, fejlesztési, elosztási és promóciós akciócsokrot, amennyiben az garantálja és támogatja az európai audiovizuális térség fejlesztése és erősítése érdekében szervezett tevékenységek folyamatosságát;

1.2 **üdvözli**, hogy a program végrehajtásához megfelelő összegű költségvetést – 1,055 milliárd eurót – javasoltak, és megjegyzi, hogy ezt a költségvetést magas szinten kell tartani annak érdekében, hogy fedezhetőek legyenek a programban részt vevő 27 ország (25 tagállam + Bulgária és Románia) megnövekedett szükségletei. Tényszerűen „háromsebességű” piacokról van szó, amelyek között hatalmas különbségek állnak fenn az audiovizuális szektor – a kiválótól a nem létezőig terjedő – fejlettségi szintje tekintetében. Az említett költségvetés megemelése biztosítja az audiovizuális szektor jelentőségének elismerését a kulturális értékek hordozójának szerepkörében, a közös európai öntudat és önazonosság felépítésében;

1.3 **egyetért** a „pozitív megkülönböztetés” elvének alkalmazásával a gyenge audiovizuális teljesítőképességű országok, illetve korlátozott méretű földrajzi és nyelvi térségek javára, mivel a cél éppen azoknak az egyenlőtlenségeknek és különbségeknek a felszámolása, amelyektől ezek a nagy teljesítőképességű országokhoz képest szenvednek. A Média 2007 program egészét át kell hatnia az audiovizuális értelemben „gyengébb” országok felé irányuló segítségnyújtás szellemének. Ilyenek az új tagországok, de például Görögország és Portugália is, ahol a piac dinamikája csekély mértékű. Ez a politika hozzá fog járulni a kulturális sokszínűség és a kultúrák közötti párbeszéd fenntartásához Európában;

1.4 **elismeri**, hogy szükség van az elaprózott európai audiovizuális szektor versenyképességének javítására, az európai piacon többségben levő kis- és középvállalkozások (KKV-k) termelési szerkezetének erősítésére;

1.5 **osztja** az Európai Bizottság véleményét, mely szerint az európai audiovizuális szektor esetében sürgősen egyszerűsíteni kell a javaslatok benyújtásakor és az együttműködés kialakításakor követett adminisztratív eljárásokat és ügymenetet. A pályázók kiválasztásakor követett eljárás átláthatósága szintén rendkívül fontos. Garantálhatósága végett a benyújtott pályázatok értékelését minden esetben indoklásnak kell kísérnie;

1.6 **üdvözli**, hogy az európai audiovizuális térség tekintetében előtérbe kerül a diákok és a szakemberek mobilitása, amelynek révén kicserélhetik egymással értékes tapasztalataikat, és hasznosíthatják az előbbre járó országok által nyújtott szakértelmet és képzési lehetőségeket a kommunikáció területén. Ez a mobilitás rendkívül fontos az EU új tagállamai számára, de a korlátozott méretű földrajzi és nyelvi térségek számára is, ahol az audiovizuális szektor nem különösen fejlett;

1.7 **helyesli** az európai audiovizuális alkotások szinkronizálására, feliratozására, illetve többnyelvű változatok készítésére – a kulturális sokszínűség megőrzése érdekében – adott támogatást. Az említett alkotások digitalizálása szintén nagyon fontos feladat.

2. A Régiók Bizottságának javaslatai

A Régiók Bizottsága

2.1 **hangsúlyozza**, hogy jobban ki kell emelni a helyi és regionális önkormányzatok szerepét az európai önazonosság kialakításában. Az audiovizuális tevékenységek sajátos területén Európa régiói – megfelelő támogatásokkal – alapvetően hozzájárulhatnak eredeti alkotások létrejöttéhez és a kulturális sokszínűség megőrzéséhez, s a maguk e tekintetben mégoly szerény eszközeivel közreműködhetnek az európai piac versenyképességének növelésében;

2.2 **kéri**, hogy a program – az audiovizuális alkotások promóciójára vonatkozó – 6. cikke tartalmazzon egy külön utalást a régiók és helyi önkormányzatok által vállalt szerepre, amelyet saját programjaik és konkrét tevékenységeik révén tölthetnek be az európai piac versenyképességének növelése érdekében. Ugyancsak hasznos lenne megerősíteni és korszerűsíteni a regionális szinten működő Média-irodákat, amelyek szerfölött hasznos szerepet játszanak Európa polgárainak tájékoztatásában az audiovizuális szektorban történtek tekintetében;

2.3 **ajánlja**, hogy pénzügyi támogatásban és strukturált promócióban részesüljenek azok a regionális és helyi audiovizuális fesztiválok, amelyeknek jelentős és sajátos szerep jut az európai azonosságtudat kialakításában és fejlesztésében, annak a helyi közösségek és társadalmak egyedülálló kulturális, történelmi és nyelvi jellegzetességeivel történő gazdagításában. Az egyik ide vonatkozó intézkedés lehetne támogatások nyújtása az Európa kisebb városaiban és régióiban készítendő filmek számának gyarapítása érdekében;

2.4 **hangsúlyozza**, hogy külön fel kell sorolni az elsősorban fiatalokat megcélzó akciókat, mert igazából rajtuk múlik az európai audiovizuális szektor jövője. Ezt a célt a program két intézkedéssel kívánja elérni: egyrészt a fiatal európai alkotók műveinek, másrészt a fiatal közönségnek szóló fesztiválok támogatásával; ez a két akció azonban nem elegendő. A kívánt intézkedések között szerepel a fiatalok mobilitásának előmozdítása a tagállamokban abból a célból, hogy megismerjék az európai piacot, tájékozódjanak és képezzék magukat a jelenkori valóság alapján és a piac objektív szükségleteinek megfelelően;

2.5 **felhívja a figyelmet** arra, hogy konkrétabb tartalommal kell kitölteni azokat az intézkedéseket, amelyek az audiovizuális szektor szakembereinek képzését kívánják javítani, nevezetesen a korlátozott teljesítőképességű országokban és régiókban, illetve a korlátozott kiterjedésű földrajzi és nyelvi térségekben. Ezekben az államokban az audiovizuális szektor nagyon kevéssé fejlett és a korszerű képzés iránti igény magas. A távképzésen és a cserekapcsolatokon kívül érdemes lenne pénzügyi fedezetet nyújtani a diákok utazási és részvételi költségeire, amikor olyan országokban vesznek részt képzési programokban és kongresszusokon, amelyek audiovizuális területen hagyományokkal rendelkeznek;

2.6 **ajánlja**, hogy ösztönző intézkedések szülessenek vállalati együttműködések támogatására az európai – és nemzetközi – audiovizuális világban aktívan tevékenykedő cégek esetében, mind a forgalmazás, mind az előállítás területén. Ahogy egyes ide vonatkozó elemzések és maga a gyakorlat is mutatja, a forgalmazás rendszerének gyengesége az a fő akadály, amely miatt az európai filmek nem jutnak el a nemzetközi piacra. A Média Salles által nemrégiben végzett vizsgálat szerint, amely kiterjedt a 2001 és 2003 között Amerikában és Kanadában vetített összes filmre, a nyugat-európai gyártású filmek nézettsége egyre csökkenő tendenciát mutat. Ellenben az európai koprodukciók évről évre több nézőt vonzanak; ez még azokra a filmekre is igaz, amelyek amerikai-európai koprodukcióban készülnek, amerikai produkciós irányítással;

2.7 **úgy véli**, hogy az audiovizuális szektor fejlesztéséhez az előállítást megelőzően, illetve utólag juttatott támogatásoktól függetlenül, a közösségi támogatásnak az eljárás minden szakaszában átláthatósággal kell párosulnia, és szükség van olyan szabályok meghozatalára, amelyek biztosítékot nyújtanak az előállított művek minőségére;

2.8 **véleménye szerint** a Lisszabonban meghatározott új stratégiai célkitűzés keretében hangsúlyt kell fektetni a társadalmi kohézióra, ehhez pedig ösztönözni szükséges az audiovizuális médiumok hozzájárulását a társadalmi kirekesztés és megkülönböztetés elleni harchoz, egyes lakossági csoportok és a gazdasági menekültek társadalmi beilleszkedéséhez, a nemek közti egyenlőtlenségek felszámolásához;

2.9 **úgy ítéli meg**, hogy ugyancsak szükség van olyan sajátos akciók és alkotások támogatására, amelyek az érzékeny lakossági csoportokhoz – fogyatékkal élők, időskorúak – szólnak, s amelyek a különböző okokból a társadalom peremére szorult emberek szociális visszailleszkedésének kérdésével foglalkoznak.

Brüsszel, 2005. február 23.

A Régiók Bizottsága

elnöke

Peter STRAUB